EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 16.3.2011
KOM(2011) 125 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Odstránenie neistoty vo veci majetkových práv medzinárodných párov

{KOM(2011) 126 v konečnom znení}
{KOM(2011) 127 v konečnom znení}
{SEK(2011) 327 v konečnom znení}
{SEK(2011) 328 v konečnom znení}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Odstránenie neistoty vo veci majetkových práv medzinárodných párov

1. ÚVOD

Hlavným cieľom vytvárania európskeho justičného priestoru je poskytnúť občanom Európskej únie právnu istotu a ľahký prístup k spravodlivosti v prípade cezhraničných situácií. Na tento účel Európska únia prijala rôzne opatrenia.

Správa o občianstve EÚ za rok 2010, ktorú Komisia predložila 27. októbra 2010[1], však ukázala, že úplnému vykonávaniu práv spojených s občianstvom Únie, a najmä práva na voľný pohyb, stále ešte bráni množstvo prekážok. Komisia zistila, že medzi tieto prekážky patrí aj neistota týkajúca sa vlastníckych práv aj takých medzinárodných párov, v ktorých každý z partnerov pochádza z iného členského štátu, alebo takých párov, ktoré žijú v inom ako vo svojom členskom štáte pôvodu.

Z približne 122 miliónov manželstiev v EÚ ich má tento cezhraničný rozmer asi 16 miliónov (13 %). V roku 2007 z 2,4 milióna sobášov uzavretých v Únii ich do tejto kategórie patrilo približne 300 000; to isté platí pre 140 000 (13 %) z 1 040 000 rozvodov, ku ktorým v EÚ došlo v rovnakom roku. Okrem toho bolo 8 500 medzinárodných registrovaných partnerstiev ukončených rozlukou a 1 266 úmrtím jedného z partnerov.

V dôsledku pretrvávajúcich rozdielov medzi jednotlivými vnútroštátnymi právnymi systémami medzinárodné páry pri správe svojho majetku často čelia nepredvídaným a niekedy nepríjemným následkom.

Ak zväzok zanikne rozvodom, rozlukou alebo úmrtím jedného z partnerov, bývalý pár alebo pozostalého čaká množstvo problémov súvisiacich s rozdelením majetku získaného počas spoločného života, ako o tom svedčí nasledujúci príklad:

> *Grécko-maďarský pár uzavrie manželstvo v Grécku, kde strávi tri roky spoločného života. Potom sa rozhodne presťahovať do Maďarska. Po dvoch rokoch strávených v Maďarsku sa manželstvo rozpadne. Podľa gréckeho práva sa vysporiadanie majetkových pomerov manželov riadi gréckym právom na základe použitia kolíznej normy (kolíznym kritériom je miesto spoločného obvyklého pobytu manželov v čase uzatvorenia manželstva). Naopak podľa maďarskej kolíznej normy sa vysporiadanie majetkových pomerov manželov musí riadiť maďarským právom (kolíznym kritériom je miesto spoločného obvyklého pobytu manželov v čase rozvodu).*
>
> *Ako teda určiť príslušný súd? Manželský pár žil v Grécku, ale aj v Maďarsku. Má sa kvôli vysporiadaniu majetkových pomerov manželov obrátiť na grécke alebo maďarské súdy?*

[1] Správa o občianstve EÚ za rok 2010: odstránenie prekážok vykonávania práv občanov EÚ – KOM(2010) 603.

Ak sa v uvedenom príklade manžel maďarského pôvodu domnieva, že by pre neho mohlo byť maďarské právo výhodnejšie, pretože lepšie ochráni jeho záujmy, môže sa rýchlo obrátiť na maďarský súd. V takomto prípade hovoríme o „ponáhľaní sa na súd". Súčasné pravidlá teda umožňujú lepšie informovanému manželovi začať konanie a tak oslabiť postavenie druhého z manželov.

Podľa pravidiel, ktoré v súčasnosti platia v oblasti majetkových vzťahov medzinárodných párov, nie je možné takejto situácii zabrániť a nie je zaručená potrebná právna istota pre správu a rozdelenie majetku daného páru.

2. PRÁVNY RÁMEC

Európska únia v súčasnej dobe pripravuje politiku smerujúcu k uľahčeniu života občanov, najmä medzinárodných párov, ktoré sa nachádzajú v cezhraničných situáciách.

Preto prijala rôzne nástroje medzinárodného práva súkromného v oblasti rodinného práva, najmä nariadenie „Brusel IIa" z 27. novembra 2003[2] a nariadenie „Rím III" z 20. decembra 2010[3].

Ak sa medzinárodný pár rozhodne ukončiť partnerstvo rozvodom alebo rozlukou, pravidlá nariadenia „Brusel IIa" mu umožnia určiť, ktorý súd bude príslušný rozhodovať o ich rozvode, aké rozhodnutie o rozviazaní ich zväzku môže byť zaslané jedným členským štátom druhému a ako sa bude uznávať a vykonávať v inom členskom štáte než v tom, v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané.

Cieľom nariadenia „Rím III" je doplniť tieto pravidlá tým, že sa manželom poskytne možnosť zvoliť si právo, ktoré sa použije na ich rozvodové konanie. Nariadenie je výsledkom posilnenej spolupráce[4] v oblasti rozhodného práva pre rozvod, je prvým príkladom posilnenej spolupráce.

Uvedené právne nástroje poskytujú manželom väčšiu právnu istotu, predvídateľnosť a pružnosť v rámci rozvodového a rozlukového konania. Umožňujú určiť rozhodné právo a príslušný súd na základe objektívnych kritérií.

Žiadne ustanovenie týchto nástrojov však nerieši otázky medzinárodného práva súkromného súvisiace s majetkovými vzťahmi medzinárodných párov.

Rovnako je tomu aj v prípade návrhu nariadenia v oblasti dedenia, o ktorom sa v súčasnosti rokuje[5]. Cieľom tohto návrhu je umožniť občanom s pobytom na území Európskej únie vopred usporiadať svoje dedičstvo a efektívne zaručiť práva dedičov a iných osôb spojených

---

[2] Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 23.12.2003).

[3] Nariadenie Rady (EÚ) č. 1259/2010 z 20. decembra 2010, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti rozhodného práva pre rozvod a rozluku (Ú. v. EÚ L 343, 29.12.2010, s.10).

[4] Do tejto posilnenej spolupráce je zapojených 14 členských štátov: Belgicko, Bulharsko, Francúzsko, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Španielsko a Taliansko.

[5] Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o súdnej príslušnosti, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a verejných listín v oblasti dedenia a o zavedení európskeho dedičského osvedčenia – KOM(2009) 154.

so zosnulým, ako aj veriteľov poručiteľa. Návrh sa však nezaoberá majetkovými aspektmi manželstva a registrovaného partnerstva.

3. MAJETKOVÉ OTÁZKY: DÔVODY PRE PRIJATIE ĎALŠÍCH OPATRENÍ

V Štokholmskom programe – otvorená a bezpečná Európa, ktorá slúži občanom a chráni ich[6], Európska rada nedávno vyzvala na rozšírenie zásady vzájomného uznávania do oblastí, ktoré majú zásadný význam pre každodenný život občanov. Otázky súvisiace s majetkovými režimami manželov a majetkovými dôsledkami rozvodu alebo rozluky sú medzi týmito oblasťami výslovne uvedené[7].

Európsky parlament[8] okrem iného podporil iniciatívu Komisie vo veci majetkových režimov manželov a zdôraznil, že v oblasti spravodlivosti v občianskych veciach musí byť prioritou uspokojovanie potrieb vyjadrených občanmi zjednodušením právnych mechanizmov a zavedením jednoduchších, čitateľnejších a prístupnejších postupov.

Komisia už v júli 2006 uverejnila zelenú knihu o kolízii právnych predpisov v oblasti manželských majetkových režimov[9], zaoberajúca sa najmä otázkou súdnej právomoci a vzájomného uznávania. Toto umožnilo začať rozsiahlu verejnú konzultáciu, ktorej výsledky potvrdili, že sú potrebné európske právne nástroje, ktoré by sa týkali tak majetkových režimov manželov, ako aj majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev.

Komisia sa domnieva, že je potrebné reagovať na očakávania občanov doplnením súčasného právneho rámca o ustanovenia týkajúce sa majetkových vzťahov. Z tohto dôvodu a v súlade so záväzkami uvedenými v „Správe o občianstve EÚ za rok 2010“ predkladá návrhy, ktorých cieľom je poskytnúť jasnú európsku odpoveď na otázky, s ktorými sa medzinárodné páry stretávajú v týchto oblastiach.

4. PRÍSTUP V PROSPECH OBČANOV, KTORÝ VYCHÁDZA Z MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA SÚKROMNÉHO

Nakladanie s majetkom manželov počas spoločného života, ako aj pri zániku manželského zväzku sa riadi vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov.

Hmotnoprávna úprava majetkových režimov manželov sa v jednotlivých členských štátoch líši, aj keď väčšina členských štátov rozlišuje medzi zákonným majetkovým režimom a zmluvným režimom. Zákonný režim sa použije, ak sa manželia nedohodli na použití iných predpisov. Pokiaľ sa manželia dohodli inak, hovorí sa o zmluvnom režime.

---

6 Ú. v. EÚ C 115, 4.5.2010.

7 Tieto otázky boli zaradené už v roku 1998 do Viedenského akčného plánu (Ú. v. ES C 19, 23.1.1999), ako aj o dva roky neskôr do Programu vzájomného uznávania rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES C 12, 15.1.2001).

8 Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2009 o oznámení Komisie Európskemu parlamentu a Rade o priestore slobody, bezpečnosti a práva a spravodlivosti pre občanov – Štokholmský program a uznesenie Európskeho parlamentu z 23. novembra 2010 o právnych aspektoch občianskeho práva, obchodného práva, rodinného práva a medzinárodného súkromného práva týkajúcich sa Akčného plánu na vykonávanie Štokholmského programu.

9 KOM(2006) 400 – Zelená kniha o kolízii právnych predpisov v oblasti manželských majetkových režimov, zaoberajúca sa najmä otázkou súdnej právomoci a vzájomného uznávania {SEK(2006) 952}.

Majetok, ktorý manželia vlastnia alebo získali, bude v závislosti od použitých právnych predpisov považovaný za majetok jedného alebo oboch manželov. V systéme spoluvlastníctva sa časť majetku alebo celý majetok, ktorý jeden z manželov vlastní alebo získal, stane spoločným majetkom a teda vlastníctvom oboch manželov, zatiaľ čo v systéme výlučného vlastníctva patrí majetok buď jednému, alebo druhému z manželov. Tieto všeobecné zásady sú v právnych predpisoch členských štátov upravené rôznymi spôsobmi.

Registrované partnerstvo sa týka spoločného života dvoch osôb, ktoré žijú v páre a ktoré svoj zväzok zaregistrovali pred verejným orgánom členského štátu ich pobytu. Ide o novú inštitúciu, ktorú do svojich právnych predpisov doteraz zaviedlo štrnásť členských štátov[10]. Takisto ako manželstvo aj registrované partnerstvo má dôsledky na majetok partnerov, ktoré sa riadia vnútroštátnym právom. Rozdiely v práve jednotlivých členských štátov sú ešte výraznejšie ako rozdiely spomenuté v prípade manželstva.

Tak ako v prípade hmotného práva veľké odlišnosti medzi jednotlivými členskými štátmi existujú aj vo vnútroštátnych predpisoch medzinárodného práva súkromného, ktoré sa uplatňujú na vlastnícke práva medzinárodných párov. Táto situácia neposkytuje párom, ktoré sa rozhodli využiť svoje právo na voľný pohyb, uspokojivú právnu istotu.

Vzhľadom na tieto rozdiely je možné na zaistenie nevyhnutnej právnej istoty občanov na európskej úrovni uvažovať o jednom z týchto troch prístupov:

– prvou možnosťou, ktorá sa už uplatňuje v praxi, je ponechať členským štátom úlohu nájsť riešenie v rámci dvojstranných dohôd. Príkladom takéhoto prístupu je napríklad francúzsko-nemecká dohoda z februára 2010[11]. Aj keď sú tieto dohody otvorené ďalším členským štátom (ako je tomu v prípade francúzsko-nemeckej dohody), nemôžu riešiť všetky existujúce praktické problémy, a preto ani nemôžu poskytnúť ucelenú európsku odpoveď,

– druhou možnosťou je harmonizovať hmotné právo, ktorým sa riadia majetkové dôsledky manželstva a registrovaného partnerstva. Tento prístup je však vylúčený zmluvami, pretože neustanovujú právomoc Únie v tejto oblasti, okrem iného jej neposkytujú právomoci ani pokiaľ ide o formy zväzkov, z ktorých majetkové vzťahy vychádzajú, teda manželstvo a registrované partnerstvo.

– treťou možnosťou, ktorá je podľa zmlúv realizovateľná, je prijať na európskej úrovni pravidlá medzinárodného práva súkromného v oblasti majetkových dôsledkov manželstva a registrovaného partnerstva.

Komisia preto, ako to už oznámila vo svojom Akčnom pláne na vykonávanie Štokholmského programu[12], navrhuje tieto iniciatívy:

– návrh nariadenia Rady o súdnej príslušnosti, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí vo veciach majetkových režimov manželov,

---

[10] Belgicko, Česká republika, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo a Švédsko.

[11] Dvojstranná dohoda medzi Nemeckom a Francúzskom o usporiadaní majetkových pomerov dohodou o spoločne nadobudnutom majetku, podpísaná vo februári 2010.

[12] KOM(2010) 171 v konečnom znení.

– návrh nariadenia Rady o súdnej príslušnosti, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí vo veciach majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev.

Komisia sa domnieva, že aj keď majú obidva návrhy veľmi podobnú štruktúru a obsah, bude jednoduchšie zohľadniť osobitné aspekty každého typu zväzku pomocou dvoch odlišných právnych nástrojov než pomocou jedného nástroja, ktorý by sa vzťahoval na oba typy zväzkov. Manželstvo a registrované partnerstvo sú v EÚ rôznymi právnymi inštitútmi. Manželstvo je právnym inštitútom, ktorý bol zriadený už dávno a ktorý existuje vo všetkých 27 členských štátoch, zatiaľ čo registrované partnerstvo je novším právnym inštitútom, ktorý je známy, ako už bolo uvedené, len v štrnástich členských štátoch. Preto sa niektoré navrhované právne riešenia pri každom z týchto zväzkov nevyhnutne líšia.

Hoci manželstvo aj registrované partnerstvo môžu byť v závislosti od členského štátu otvorené párom rôzneho aj rovnakého pohlavia, obidva návrhy sú z hľadiska pohlavia neutrálne[13]. Keďže spoločným cieľom oboch právnych predpisov je dať jasnú právnu odpoveď na problémy, s ktorými sa stretávajú medzinárodné páry v tejto oblasti, predloženie dvoch rôznych nástrojov pomôže vyjasniť pravidlá platné pre každý z týchto zväzkov a uľahčí občanom a dotknutým odborníkom ich pochopenie.

Vzhľadom na ich úzku súvislosť sa oba návrhy prijímajú v tom istom čase a ako súčasť jedného balíka, aby sa zdôraznilo odhodlanie Komisie uľahčiť každodenný život medzinárodných párov bez ohľadu na skutočnosť, či uzavreli manželstvo alebo registrované partnerstvo. Komisia vyzýva Radu, aby tento globálny prístup rešpektovala.

Obidva návrhy sú neutrálne z daňového hľadiska a nezavádzajú žiadne zmeny do vnútroštátnych daňových predpisov členských štátov.

5. DODRŽIAVANIE ZÁKLADNÝCH PRÁV

Komisia v súlade so stratégiou účinného uplatňovania Charty základných práv Európskou úniou[14] overila, že obidva návrhy rešpektujú práva uvedené v charte.

Nie sú nimi dotknuté práva uvedené v článkoch 7 a 9 charty, teda právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo uzavrieť manželstvo a založiť rodinu v súlade s vnútroštátnymi zákonmi.

Posilňuje sa vlastnícke právo uvedené v článku 17 charty. Predvídateľnosť toho, aké právo sa použije na celkový majetok páru, totiž manželom a partnerom zaistí účinnejší výkon ich vlastníckeho práva.

Komisia tiež overila, že sa zohľadnil článok 21, ktorým sa zakazuje akákoľvek diskriminácia, a dbala na to, aby na tento účel boli obe navrhované znenia z hľadiska pohlavia neutrálne. Rozdiely založené na sexuálnej orientácii teda neexistujú.

---

13 Napríklad manželstvo osôb rovnakého pohlavia schválené podľa portugalského práva sa bude považovať za rovnocenné s manželstvom medzi osobami rôzneho pohlavia na základe návrhu týkajúceho sa majetkových režimov manželov. Na druhej strane registrované partnerstvo vo Francúzsku môžu uzavrieť osoby rôzneho alebo rovnakého pohlavia, takže na oba typy zväzkov sa bude pozerať tak, že sa na ne vzťahuje návrh týkajúci sa majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev.

14 Oznámenie Komisie KOM(2010) 573, 19.10.2010.

Navrhované ustanovenia tiež zlepšujú prístup občanov v Únii k spravodlivosti, a to najmä v prípadoch manželských párov a párov, ktoré uzavreli registrované partnerstvo. Uľahčujú vykonávanie článku 47 Charty základných práv, ktorý zaručuje právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces. Stanovením objektívnych kritérií na určenie príslušného súdu sa zabráni paralelným konaniam, ako aj prípadom, keď sa aktívnejšia strana „ponáhľa“ na súd.

6. OBSAH NÁVRHOV

Cieľom návrhov Komisie je odpovedať na tieto otázky:

- ktorý súd je príslušný na vysporiadanie majetkových pomerov manželov alebo majetkových dôsledkov partnerstva?
- aké právo sa na toto vysporiadanie použije?
- je rozhodnutie súdu alebo iného príslušného orgánu členského štátu ľahko uznané a vykonané v inom členskom štáte?

6.1. Určenie príslušného súdu: centralizácia konaní a súlad s existujúcimi právnymi predpismi

Návrhy nariadení určujú, ktorý súd bude príslušný na vysporiadanie majetkových pomerov manželov alebo majetkových dôsledkov registrovaného partnerstva. Komisia navrhuje, aby sa všetky konania, to znamená rozvodové konanie, rozlukové konanie a konanie o vysporiadaní majetkových pomerov manželov, centralizovali na jednom súde.

Okrem toho sa usiluje o súlad s európskymi pravidlami príslušnosti súdov, ktoré už platia alebo sú navrhnuté v iných právnych nástrojoch Únie.

V prípade rozvodového alebo rozlukového konania bude pôsobnosť súdov, ktoré sú na toto konanie príslušné v súlade s uvedeným nariadením Brusel IIa, rozšírená na vysporiadanie majetkových pomerov manželov z dôvodu rozvodu alebo rozluky.

Takisto v prípade úmrtia jedného z manželov alebo partnerov bude pôsobnosť súdu príslušného na vysporiadanie dedičstva[15] rozšírená na otázky súvisiace s majetkovými režimami manželov a majetkovými dôsledkami partnerstva.

Centralizácia jednotlivých konaní na jediný súd umožní výrazné úspory, podľa odhadov pôjde o úsporu 2 000 až 3 000 EUR na konanie. Občania sa nebudú musieť obracať na viacero súdov v závislosti od prerokúvanej veci, napríklad pri vysporiadavaní dedičstva alebo rozdelení majetku v prípade zániku registrovaného partnerstva v dôsledku úmrtia jedného z partnerov.

6.2. Určenie rozhodného práva: možnosť výberu pre manželov

V prípade manželstva sa navrhuje iný prístup než v prípade registrovaného partnerstva kvôli osobitnému charakteru oboch zväzkov.

---

[15] Podľa nástroja, o ktorom sa práve rokuje.

Manželom je umožnené vybrať si rozhodné právo. Ide však o obmedzený výber, pretože je potrebné vylúčiť možnosť, že by si manželia zvolili právo, ktoré s ich manželstvom nemá žiadnu väzbu. Môžu si teda vybrať buď právo štátu ich spoločného obvyklého pobytu, alebo právo štátu, ktorého sú štátnymi príslušníkmi. Pre prípad, že by si žiadne právo nevybrali, je v návrhu uvedený zoznam objektívnych kolíznych kritérií, na základe ktorých sa rozhodné právo určí.

Navrhované riešenia umožnia zohľadniť mobilitu občanov a rešpektovať samostatné rozhodovanie manželov a zároveň obom manželom poskytnúť právnu istotu. V prípade zmeny obvyklého pobytu z jedného členského štátu do iného budú mať manželia napríklad možnosť bez ťažkostí zmeniť rozhodné právo pre vysporiadanie ich majetkových pomerov. Rovnakým prístupom sa riadi aj uvedené nedávno prijaté nariadenie Rím III o rozhodnom práve vo veciach rozvodu a rozluky.

V prípade registrovaných partnerstiev sa takáto autonómia nenavrhuje. Návrh presne vymedzuje rozhodné právo pre vysporiadanie majetkových dôsledkov partnerstiev. Týmto právom je právo štátu registrácie partnerstva. Vzhľadom na to, že registrované partnerstvo nie je právne upravené vo všetkých členských štátoch Únie a že sa právne predpisy členských štátov, ktoré tento typ zväzku zaviedli do svojich právnych poriadkov, výrazne líšia, návrh odkazuje na právo štátu registrácie partnerstva.

Výhodou tohto pravidla je, že zavádza väčšiu transparentnosť do určovania rozhodného práva v prípade párov, ktoré uzavreli registrované partnerstvo, a umožňuje im lepšie predvídať možné majetkové dôsledky rozlukového konania.

Komisia bude všeobecne poskytovať verejnosti informácie o vnútroštátnych právnych predpisoch a postupoch týkajúcich sa majetkových režimov manželov a majetkových dôsledkov registrovaného partnerstva vhodným spôsobom, a to najmä prostredníctvom internetovej stránky Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci. Rovnako sa bude postupovať aj v prípade vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa účinkov voči tretím osobám.

6.3. Uznávanie a výkon rozhodnutí: pohyb a rýchly výkon rozhodnutí v Únii

Navrhované ustanovenia, ktoré sa týkajú uznávania a výkonu rozhodnutí a verejných listín, sú podobné ako ustanovenia v návrhu nariadenia o dedení[16]. Tieto zodpovedajú súčasným ustanoveniam o občianskych a obchodných veciach[17].

Ich cieľom je zabezpečiť voľný pohyb rozhodnutí v rámci Únie a ich účinný výkon, zatiaľ čo dnes každý členský štát používa svoje vlastné vnútroštátne pravidlá uznávania a výkonu rozhodnutí vydaných v tejto oblasti.

Návrhy predstavujú prvé opatrenia navrhnuté na úrovni Únie v oblasti majetkových pomerov medzinárodných párov. Týkajú sa oblasti, ktorá patrí do rodinného práva. V súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie sa opatrenia, ktoré sa týkajú rodinného práva, prijímajú

---

16 Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o súdnej príslušnosti, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a verejných listín v oblasti dedenia a o zavedení európskeho dedičského osvedčenia – KOM(2009) 154.

17 Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1). Návrh na prepracovanie nariadenia Brusel I bol prijatý14. decembra 2010 – KOM(2010) 748.

v Rade jednomyseľne. Komisia sa preto domnieva, že je vhodné zachovať kontrolu rozhodnutí v tejto oblasti v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie a výkon. Znamená to, že rozhodnutia vydané v členskom štáte budú uznané na základe konania o vyhlásení vykonateľnosti pred súdom členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie. Tento postup možno zhrnúť ako oficiálne overenie dokumentov predložených navrhovateľom, ako sa to vykonáva dnes v občianskych a obchodných veciach.

Tieto nové ustanovenia predstavujú výrazný pokrok oproti dnešnej situácii, v ktorej každý členský štát uplatňuje svoje vlastné procesné pravidlá a svoje vlastné dôvody na odmietnutie výkonu zahraničných rozhodnutí, čo vážnym spôsobom bráni pohybu súdnych rozhodnutí v tejto oblasti.

Komisia v ďalšej fáze a po vyhodnotení vykonávania navrhovaných opatrení a rovnocenných ustanovení uvedeného nariadenia Brusel IIa posúdi, či by bolo možné navrhnúť jednoduchší a automatickejší postup.

7. ZÁVER

Cieľom dvoch návrhov nariadení, ktoré Komisia predkladá, je zjednodušiť život občanov v často ťažkých chvíľach ich života. Návrhy tak napĺňajú záväzky, ktoré Komisia prijala v správe o európskom občianstve.

Návrhy poskytnú väčšiu právnu istotu medzinárodným párom, a to či už párom manželským, alebo párom, ktoré žijú v registrovanom partnerstve. Pri zániku zväzku im umožnia určiť rozhodné právo pre rozdelenie majetku a príslušný súd. Voľný pohyb rozhodnutí bude zabezpečený automatickým uznávaním týchto rozhodnutí v celej Únii a ich výkon bude podliehať jednotnému zjednodušenému postupu.

Obidva návrhy, v ktorých sa zohľadňujú platné a prerokúvané právne predpisy, tak dopĺňajú súčasný právny rámec a zaisťujú potrebnú konzistentnosť v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, najmä v oblasti rodinného práva. Rovnako ako iné opatrenia prijaté v tejto oblasti nemajú vplyv na hmotné právo členských štátov vo veci majetkových režimov manželov a majetkových dôsledkov registrovaných partnerstiev. Hmotné právo zostáva v súlade so zmluvami v právomoci členských štátov.